

Läsnyckel

Tor kör fort

av Helle Dyhr Fauverholdt

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning än tidigare. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Tor kör fort är en riktigt klassisk börja-läsa-bok som vänder sig till barn som precis börjat erövra skriftspråket. När ljud och ordbilder plötsligt får mening är det en magisk värld som öppnar sig. Böckerna om Tor är skrivna på mycket lättläst svenska för att undanröja hinder på väg mot en första positiv upplevelse som självständig läsare.

Och det finns fler böcker om Tor: *Tor och Tim ute i natten*.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t. ex. boksamtal. Beroende på grupp och undervisningssituation kan ni välja att jobba med uppgifterna under läsningens gång, eller efteråt.

Tillsammans kommer ni säkert på många fler sätt att aktivera språket och sätta igång fantasin med hjälp av boken. Ta vara på era idéer!

Tor kör fort kan ingå i tematiskt arbete om vänskap och äventyr.

Före läsningen

Titta (tillsammans) på omslagets framsida och läs bokens titel (*Tips! Scanna in omslaget och visa via dator så ser alla bra.*) Fundera på/diskutera:

Har du läst om Tor och Tim tidigare? Påminn er då/berätta för varandra vad den boken handlade om, t. ex. hur Tor undkom minst 100 mygg.

Vad är det Tor sitter i, tror du? Varför sitter han där?

Vad har han på sig?

Hur känner han sig?

Vad är det vi skymtar i bakgrunden?

Vänd på boken och läs baksidestexten. Ser bilen ut som du hade tänkt dig?

Har du åkt lådbil någon gång?

Vem tror du Tim är?

Tor kör lite för fort. Vad tror du kommer att hända på färden?

Nu har gruppen tillsammans skapat förförståelse, aktiverat egna känslor och är förhoppningsvis nyfikna på hur det kommer att gå för Tor bakom ratten.

Innan du/ni börjar läsa boken, ta fram papper och penna (eller anteckna på tavlan)! Då kan du/ni skriva upp svåra ord eller annat du/ni kommer på under läsningens gång.

Nu läser vi!

Under läsningen

Att samtala om under läsningens gång:

Sid 2-3

Nu kan du se mycket mer än på omslaget. Ser det ut som du tänkt dig? Om inte, hur hade du tänkt dig att det skulle se ut? Och vad trodde du att det var du såg i bakgrunden på omslaget?

Vart är Tor på väg? Och var är Tim?

Kan du se siffrorna på Tors bil? Varför har den ett nummer, tror du?

Vad är det som ligger runt banan? Varför ligger de där?

Läs texten. Vem är det som ropar? Hur visar texten att det är någon som ropar? Gör eleverna uppmärksamma på utropstecken och talstreck.

Sid 4-5

Tim tittar på Tor, men han är inte ensam. Vem har han fått sällskap av?

Tim och hunden är glada. Hur visar de det?

Vad håller Tim i handen? Har du sett den flaggan förr? Flaggan Tim viftar med är en målflagga. I biltävlingar viftar man med den när segraren går i mål, men Tim viftar hela tiden med flaggan. Varför gör han det, tror du?

Hur visar bilden att Tor kör snabbt? Titta noga, så hittar du flera tecken på att det går undan.

Sid 6-7

Heja! ropar Tim. Vad skulle du ropat för att heja på Tor?

Vad tycker du om att åka fort?

Det verkar som om hunden har börjat tröttna på att titta på Tor, för nu tittar han på Tim istället. Vad tror du den vill?

Sid 8-9

Men oj, nu är det inte bara Tor som är snabb. Vad tänker hunden göra?

Tim ser inte lika glad ut som tidigare. Hans ansiktsuttryck har förändrats? Hur ser han ut nu?

Sid 10-11

Plötsligt lossnar ratten. Hur tror du Tor känner sig inne i sin hjälm? Och vad tror du Tim, som står och tittar på, hinner tänka?

Vart springer hunden? Och vad kommer att hända med Tor? Vänd blad så får du reda på mer.

Sid 12-13

Oj, Tor och hunden kör av banan. Var landar de?

Vad är en hö-bal? Hur känns det att åka in i en? Hur luktar och låter det?

Vad är det för linjer man ser bakom hjulen?

Sid 14-15

Det gick bra, står det på sista raden. Gjorde det det, tycker du? Förklara varför du tycker som du gör.

Efter läsningen

Tyckte du om boken? Varför/varför inte?

Finns det något annat du vill kommentera?

Vad tror du att nästa bok, *Tor och Tim ute i natten*, kommer att handla om?

Arbeta vidare

I början av läsnyckeln tog vi upp hur utropstecken och talstreck i texten får oss att förstå att det är någon som ropar eller talar i berättelsen. Men det är inte bara Tim vi hör i texten. Där finns en berättare också, en röst som kommenterar det som sker. Det är som om berättaren stod och såg på från lite håll. Läser du högt, låter det kanske som om det

vore din röst. Tala med eleverna om berättarrösten och be dem leta efter textrader som hör ihop med denna. Enklast går det vid högläsning.

När Tor kör runt i sin lådbil står Tim och hunden vid sidan av. De är åskådare eller publik, som de som tittar på en uppvisning eller en tävling kallas. Har du suttit eller stått i publiken någon gång? Eller har du rentav haft någon som kommit för att titta på dig? Hur var det? Vad var det du/de tittade på? Dela med er av era upplevelser i klassen.

Det är inte så lätt att veta vad Tor tänker. Det är först på sista sidan som han tar av sig hjälmen, men vi kan ana hur han känner sig redan innan. Förstora upp omslagsbilden, klipp ut Tors profil och låt eleverna rita av konturerna på stora vita ark. I hjälmen finns det gott om plats att skriva ner Tors tankar och känslor.

Tors bil är inte det enda fordonet som finns med i bild. I bakgrunden står en traktor. Vilka fler fordon kan du/ni komma på? Vilka kan man tävla med? Gör en lista två och två, jämför sedan med en annan grupp. Hade ni samma?

Vad behövs för att bygga en lådbil? Skriv ner allt på en lista. Skulle det vara kul att bygga en själv? Fråga en vuxen om ni får låna en verktygslåda och om de kan hjälpa till när det behövs.

Några kompisar har bestämt sig för att starta ett lådbilslopp, men de är lite osäkra på reglerna. Vad händer vid tjuvstart? Hur ska man undvika att krocka? De vet att du läst en bok om bankörning och ber dig skriva ner några regler. Skriv ner vad som gäller vid start, på banan och vid målgång.

I boken om Tor ser vi att det går fort. Det går så snabbt att Tors halsduk står rakt ut av vinddraget, men hur vet vi hur snabbt vi färdas i en riktig bil? Prata om hastighet och km/h, och varför det finns hastighetsbegränsningar.

Det finns många sätt att vara snabb på. Vilka ord betyder ungefär samma sak? Diskutera eventuella skillnader mellan att: springa, skynda, köra om, löpa, ila, rejsa, brådska, jogga, gasa. Kommer ni på fler?

Mycket läsnöje!